

WEGBEPLANTING

door B. STOFFEL.

In no. 6 van dit tijdschrift werd een rede van Prof. Dr. A. A. P u l l e, ontleend aan de Nieuwe Rotterd. Courant, opgenomen.

In deze rede zegt spreker: „Een dubbele boomenrij dwars door een open landschap stoort en onderbreekt het vergezicht” en verder: „vele wegen in ons land zouden er op vooruit gaan, als we de boomen kapten”.

Dit zijn uitspraken die menig gemoed in opstand zullen brengen en toetsen in veel gevallen juist zijn. Eenige jaren geleden zag ik natuuroptnamen van het Japansche landschap waar in een golvend terrein de meeste hoogten met kleine bosschen beplant waren en het overige terrein uit akkerland bestond met wegen, zonder beplanting, doorsneden. Dit landschap maakte den indruk van ontroerende schoonheid en deed bij mij de gedachte opkomen aan het overbodige en storende van veel wegbeplanting in Nederland.

In ons land zou men in plaats van het stelselmatig boomen planten langs alle wegen, op daarvoor uitgezochte plekken kleine bosschen aanleggen en de omgeving der steden beperken tot de dorpen en de omgeving der steden.

Er groeien in Nederland vele duizenden boomen, langs wegen en bouwlanden, zonder eenige houtwaarde, die groot economisch nadeel veroorzaken aan akkers en tuinen door hun schaduw en hun wortels.

Wanneer het een gewoonte werd dat hier en daar op de minst vruchtbare gronden en verloren hoeken kleine bosschen werden aangelegd en het beplanten van lanen werd beperkt tot daarvoor in 't bijzonder geëigende omgeving, zou ons landschap aan schoonheid winnen en in economisch opzicht vooruitgaan. Ik meen dat Prof. P u l l e gelijk heeft met de bewering dat het planten van boomen langs alle wegen en onder alle omstandigheden een verouderde gewoonte is, die noodzakelijk herziening vereischt.

Wat ik hierbij verder zou willen opmerken is dat wij bij dit veranderde inzicht in wegbeplanting, tevens bevrijd zouden worden van de onesthetische verwarrende meening dat misvormde en misgroeide boomen (de oorzaak doet niet terzake) de schoonheid van een landschap verhoogen. Deze misvorming wordt veelal veroorzaakt door het onzalige snoeien, maar ligt ook wel aan windschade bij boomen die op

een onbeschutten weg niet geplant behoorden te zijn. De zucht naar verfraaiing van boomen heeft door handelingen van menschen nimmer iets bereikt. De schoonheid van een boomsoort is slechts te bereiken onder natuurlijke ontplooiing van zijn groeiwijze.

Boomen als wegbeplanting zijn dikwijls caricaturen tegenover vrijstaande in weiland of berghelling opgegroeide boomen en caricaturen vindt men evenzeer in de slecht verzorgde cultuurboschen waar eik en beuk te laat gedund worden en aan de boomen de ruimte onthouden wordt om hun kroon uit te breiden.

Wij kunnen de natuur niet verbeteren, maar wel kunnen wij lessen putten uit de natuurlijke ontwikkeling van bosch en boomgroei en onze maatregelen in de cultuur aanpassen aan die lessen.

Wat 's menschen ijver en waarnemingsvermogen in staat zijn tot stand te brengen in weinig jaren tijds, evenaart de natuur slechts in een zeer lang tijdsverloop. De combinatiemogelijkheden van cultuur en natuur zijn zoo uitgebreid dat aan de meesteischende begeerten voor ons toekomstlandschap voldaan zal kunnen worden.

Het kortstondig levensbestaan van den mensch eischt meer en verlangt meer dan het landschap van Dornröschen of de pootlijn van den wegbeplanter.
